

УДК 351:332.14. 89.1

Афендікова Н.О.¹, Смоляний О. С.²

¹канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. Т-411сп НУ «Запорізька політехніка»

МОНІТОРИНГ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙНИ

Російська агресія проти України спричинила серйозну гуманітарну кризу. Повномасштабне військове вторгнення Росії та інтенсивні бойові

дії, що тривають в Україні з 24 лютого 2022р., завдали потужного удару по всіх ланках економічної, соціальної, гуманітарної системах української держави. Воєнна ескалація призвела до значної кількості випадків смерті, поранень, масового переміщення цивільних осіб, у т.ч. дітей, до пошкодження соціальної, транспортно-логістичної, інженерної інфраструктури цілих регіонів, а також серйозних руйнувань і пошкодження цивільної інфраструктури та житлових будинків. Допомоги потребують десятки мільйонів людей – як усередині країни – на окупованих територіях, на звільнених від окупанта і на тих, що не були окуповані, але постраждали від варварських обстрілів і бомбардувань, так і ті громадяни, які виїхали за кордон. Кількість розділених сімей обчислюватиметься мільйонами.

Для оцінки забезпечення регіонального економічного розвитку країни в період агресії обмежиться наглядом недостатньо. Потрібно створити в процесі моніторингу таке інформаційне забезпечення, яке послужить основою для прийняття управлінських рішень, з метою коригування умов і дії чинників, що визначають стан і динаміку процесів. Таким чином, очевидно, що кінцевою метою або проміжним результатом роботи системи моніторингу регіонального економічного розвитку країни в період агресії, може бути зіставлення з бажаним або необхідним значенням.

Ускладнення цільової функції моніторингу регіонального економічного розвитку країни в період агресії розвиток методологічного і методичного забезпечення обумовлено еволюцією процесу використання моніторингу. Що стосується ресурсного забезпечення регіонального економічного розвитку країни в період агресії моніторинг має активний характер, так як спрямований на створення інформаційної основи управління.

Значимість моніторингу в період агресії обумовлена тим, що на будь-якому етапі розвитку – економічному, соціальному, екологічному присутні негативні і позитивні перетворення, вплив зовнішнього середовища, виявлення і класифікація яких недостатні. В процесі проведення моніторингу в період агресії стає можливим за умови резюмування даних створити правильну думку про об'єкт, напрямки розвитку його складових, з тим щоб ґрунтуючись на цьому прийняти управлінські рішення, здійснення яких дасть можливість скоротити або взагалі припинити негативний вплив, а також підвищити вплив умов і чинників, які сприятливо впливають на певний регіон.

Моніторинг слід розглянути як складний механізм, діяльність якого включає ланки. Перерахуємо, що може бути ланками: процеси безперервного спостереження, вивчення подій та явищ, створення управлінської інформаційної бази, стеження за перетвореннями об'єкта (об'єктів), фіксація пограничних станів, заснована на системі критеріїв або ознак.

Моніторинг повинен володіти характерними властивостями. Він неможливий без відбору найбільш важливої і потрібної інформації; використання постійної (за рідкісним винятком) сукупності параметрів і індикаторів в своїй роботі; сумісності результатів дослідження ресурсного забезпечення регіону.

Моніторинг як система є сукупністю елементів контактують один з одним. Елементами є його об'єкти, цільові функції, певні сторони його дослідження, обумовлені завданнями, та поставленими цілями, суб'єкт, що складається з різних груп учасників, система критеріїв, методологія і забезпечення його роботи.

Розглядаючи моніторинг регіонального економічного розвитку країни в період агресії необхідно звернути увагу на наступне названі елементи. Об'єктом моніторингу є ресурсне забезпечення в соціально-економічній системі регіону. Незалежно від елементів об'єкта система моніторингу повинна бути орієнтована на контроль за змінами соціальної сфери, та економічної. Генеральна мета моніторингу регіонального економічного розвитку країни в період агресії надання органам влади будь-якого рівня своєчасних і вірних даних, реально характеризує формат регіональної соціально-економічної системи. Такі дані є суттєвими для формування рішень, що реалізують управлінські функції.

Предметом моніторингу є сукупність результатів і процесів економічного розвитку регіону, і територій, які в нього входять. Особливість кожного регіону характеризує і певні механізми, і показники, що є важливими конкретно для його дослідження, а значить і розвитку.

Суб'єкт моніторингу – не проста структура, до якої входять, як чиновники з співробітниками спеціалізованих фірм, підприємств, долучених до збору та аналізу певної інформації, так і користувачі інформації, ті ж підприємства, фірми, некомерційні організації. Тому можна сказати, що намічається деякий кругообіг інформації регіонального економічного розвитку країни в період агресії.